

ώφελουσι δὲ εἰς τὰς νόσους τοῦ πεπτικοῦ σωλῆνος. Παρὰ τὰς θερμὰς ταύτας κεῖται καὶ τὸ χωρίον Λουτρά.

5) **Θέρματι Κουρτζῆ.**—Εἰς ἀπόστασιν 500 μ. πρὸς βορρᾶν τῆς πόλεως Μυτιλήνης, κατὰ τὴν θέσιν τὴν κοινῶς Κουτζούκ-Λουτζᾶ καλουμένην ἀνέβρουν θερμὰ τινὰ ὕδατα ἐπὶ διαστρώσεως ἀσβεστολιθικῆς. Τὰ ὕδατα ταῦτα ἔρρουν ἐπὶ πολὺν χρόνον ἐντὸς τῆς μεγάλης χαρᾶδρας, ἣτις διέρχεται πλησίον αὐτῶν καὶ δι' αὐτῆς ἐχύνοντο εἰς τὴν θάλασσαν. Παρὰ τὰς πηγὰς ταύτας ἀπηντῶντο καὶ λείψανα ἀρχαίου λουτρῶνος, ὅστις, ὡς καὶ τὸ ὄνομα τοῦ τοπίου τούτου Κουτζούκ-Λουτζᾶ ἦτοι Μικρὰ Λουτρά, μαρτυρεῖ ὅτι πρὸ χρόνου ἦσαν ἐν χρήσει αἱ θερμὰ αὐταί. Ἦδη πέρυσι ὁ κ. Π. Κουρτζῆς ἐχρησιμοποίησεν ἐκ νέου τὰ θερμὰ ταῦτα ὕδατα κατασκευάσας αὐτόθι ὠραῖον λουτρῶνα καὶ μάλιστα ποιήσας ἀκριβῆ αὐτῶν χημικὴν ἀνάλυσιν. Ἀλλὰ κατὰ δυστυχίαν ἐφέτος τὰ ὕδατα ταῦτα ἐχάθησαν, εἴτε ἕνεκα τῆς μεγάλης ἀνομβρίας, εἴτε ἕνεκα τῶν ἐφεινῶν σεισμῶν δὲν εἶνε ὅμως ἀπίθανον ὅτι θέλουσι ποτε ἀναφανῆ ἐκ νέου. Αἱ θερμὰ αὐταί εἶχον θερμοκρασίαν 40 Κ. καί, κατὰ τὴν γενομένην χημικὴν ἀνάλυσιν, περιεῖχον ἀνθρακικὸν ἀσβέστιον καὶ νάτριον, ἐγγλῶριον νάτριον, μαγνήσιον καὶ ἀσβέστιον, θεικὸν νάτριον καὶ ἐλευθερον διοξειδίου ἀνθρακός. Τουτέστιν ἦσαν θερμὰ ἀλκαλικὰ καὶ ἀνάλογοι τῶν θερμῶν πηγῶν τῆς Gastein καὶ Karlsbad. Παρὰ τῇ θερμῇ ταύτῃ πηγῇ ὑπῆρχε καὶ ἐτέρα ψυχρὰ 15⁰Κ. ἀλκαλικὴ ὁμοίως καὶ σιδηρούχος ἀνάλογος τῶν πηγῶν τῆς Καστελλαμάρας καὶ Ἰσχίας. Αἱ θερμὰ Κουρτζῆ εἶνε αἱ μόναι ἐκ τῶν πηγῶν τῆς Λέσβου αἱ ἐξετασθεῖσαι ἐπιστημονικῶς.

Ἐκτὸς τῶν περιγραφεισῶν κυριωτέρων θερμῶν τῆς νήσου Μυτιλήνης ὑπάρχουσι καὶ ἄλλαι πολλαί, ὡς π. χ. εἰς τὴν θέσιν Λιῶτα παρὰ τὸ χωρίον Τελώνια ὑπάρχουσι ὕδατα θερμὰ ἀπὸ βράχου ἀναβλύζοντα. Ὁμοίως παρὰ τὴν κοινόπολιν «Ποταμὸν» εἰς τὴν θέσιν τὴν λεγομένην Κρυφτὴν ὑπάρχει ἀλκαλικὴ τις πηγὴ. Παρὰ τὸ χωρίον Μόρια ἀναβλύζει παρὰ τὸ ἀσβεστολιθικὸν ὄρος Ἀχλιά θερμὸν ὕδωρ, πλησίον δὲ τοῦ τουρκικοῦ χωρίου Κυθῦνα ἀπαντῶνται διαλείποντα θερμὰ ὕδατα καὶ ἀλλαχῶ.

* *

Ταῦτα μόνον δυνάμεθα νὰ εἰπωμεν περὶ τῶν θερμῶν πηγῶν τῆς νήσου Μυτιλήνης. Ἡ ὠραία καὶ ἀληθῶς μαγευτικὴ αὕτη τοῦ Αἰγαίου νήσος, ἡ ὑπὸ τῶν δεσποτῶν αὐτῆς Ἀλτίν-Ἀντασί ἦτοι χρυσὴ νήσος καλουμένη, εἶνε οὐ μόνον ὡς πρὸς τὸν φυτικὸν κόσμον πλουσία καὶ μεγαλοπρεπής, ἀλλὰ καὶ τῷ γεωλογουῦντι παρέχει πρὸς σπουδὴν πλοῦτον ὀρυκτολογικὸν καὶ γεωλογικὸν ὄχι ἀτήμικτον, διότι καὶ μάγμαρον ἄφθονον καὶ ἐξαιρετικὸν ἔχει, καὶ μεταλλεῖα διαφόρων μετάλλων ἀπαντῶσιν εἰς πολλὰ αὐτῆς μέρη (1). Ἐλπίζομεν ὅτι

(1) Χαλκός καὶ αἱματίτης ἀπαντᾶ μεταξὺ Μολύβου καὶ

θέλομεν δώσῃ ποτὲ ἐν τῷ «Προμηθεῖ» πλείονας περὶ τῆς νήσου ταύτης φυσιογραφικὰς εἰδήσεις.

Ἐν Μυτιλήνῃ 25 Μαΐου.

Μ. Κ. ΣΤΕΦΑΝΙΔΗΣ

ΕΙΔΙΚΟΝ ΕΜΠΟΡΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
μετὰ ξένων ἐπικρατειῶν.

—ΣΣΣΣΣ—

Ἐκ τοῦ φυλλαδίου τοῦ μηνὸς Μαρτίου 1890 ἐκδοθέντος ὑπὸ τοῦ ἐν τῷ ὑπουργεῖῳ τῶν οἰκονομικῶν ὑπάρχοντος γραφείου τῆς στατιστικῆς μνημόνων, ὅτι κατὰ τὸν μῆνα τοῦτον εἰσῆχθησαν εἰς τὸ κράτος ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ ἐμπορεύματα ἀξίας **7,678,686** δρ., ἐκ τῶν ὁποίων τὸ κράτος εἰσέπραξεν ὡς τέλη δρ. **1,828,738**, ἦτοι ἐπλήρωσαν τὰ ἐμπορεύματα ἀνὰ 100 δραχ. ἀξίας, 23—24 δρ. διὰ τέλη· ἐξήχθησαν δ' ἐκ τοῦ κράτους ἐμπορεύματα ἀξίας 6,308,114, δραχ. πληρώσαντα ὡς τέλη 105,614 ἦτοι αἱ 100 δραχμαί, ἀξία ἐμπορεύματος, κατέβαλλον ὡς τέλος 1,60 δρ. καὶ τοῦτο διότι πολλὰ τῶν ἐξαγομένων ἐμπορευμάτων εἶνε ἀτελῆ.

Καὶ ἐκ μὲν τῶν εἰσαγομένων ἐμπορευμάτων τὴν πρώτην θέσιν κατέχουσιν οἱ **δημητριακοὶ καρποί**, ἀξίας 1,594,575 δρ. καὶ τὴν δευτέραν τὰ **υφάσματα** καὶ **νήματα** ἀξίας 1,080,845 δρ. Τούτοις ἔπονται τὰ **ἀκατέργαστα ὀρυκτὰ** (π. χ. λιθάνθρακες) ἀξίας 406,076, ἡ **ξυλεία** = 406,043 δρ., τὰ **φαρμακευτικὰ** καὶ **χημικὰ** = 307,720 δρ. τὰ **ἀκατέργαστα** = 228,556 δρ. ἡ **ζάχαρις** = **277,523** δρ., διὰ τὴν ὁποίαν ἐπληρώθησαν τέλη 368,251 δρ. ἦτοι αἱ 100 δραχμαί ἐπλήρωσαν διὰ τέλη **136 δρ.** τὰ **Ζῶα** = 230,795 δρ., ὁ **καφές** = 235,275 δρ., ἡ **ὄρυζα** = 203,381 δρ., ὁ **χάρτης** = 138,348 δρ. Οἱ **παρασκευασμένοι ἰχθῆς** καὶ τὸ **χαβιάρι** = 290,170 δρ. Οἱ **πίλοι** = 232,361 δρ., τὰ **κατεργασμένα ὀρυκτὰ** καὶ **μέταλλα** = 174,428 δρ. κτλ.

Ἐκ δὲ τῶν ἐξχθέντων ἐμπορευμάτων πρωτεύει πάντοτε ἡ **σταφίς**, ἥς ἡ ἀξία ἦτο 1,578,953· καὶ κατὰ δεύτερον λόγον αἱ **μεταλλίτιδες** (μόλυβδος, ψευδάργυρος, σίδηρος) ἀξίας 1,568,644 δρ. Τούτοις ἔπονται οἱ **οἶνοι** = 486,977 δρ., ὁ **καπνός** = 421,224 δρ., οἱ **σπόγγοι** = 272,860 δρ. τὰ **ἐλαιόλαδα** = 252,273, αἱ **ἐλαταί** = 225,304 δρ. τὰ **σῦκα** = 131,820 κτλ.

Ἀπὸ τῆς α'. δὲ Ἰανουαρίου 1890 ἄχρι 31 Μαρτίου τοῦ ἰδίου εἰσῆχθησαν εἰς τὸ κράτος ἐμπορεύματα ἀξίας 20,447,679 δραχ. πληρώσαντα ὡς τέλη 4,943,252 δρ. ἐξήχθησαν δὲ ἐμπορεύματα ἀξίας 20,424,395 δρ., πληρώσαντα ὡς τέλη 241,726 δρ. (κ. μ.)

Συκαμῖας, σίδηρος εἰς πολλὰ μέρη ὡς καὶ στυπτηρία. Γαληνίτας ἀπαντῶμεν παρὰ τὸν Σκόπελον καὶ ἀλλαχῶ, ὁμοίως παρὰ τὴν Ἱερὰν καὶ ἀντιμόνιον. Γαιάνθρακες δ' ἀνεκαλύφθησαν παρὰ τὰ Τελώνια.